

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Vulnus amatorium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

se parricidio polluunt. Non præteribo quod Theophrastus negat, Viperarum uterum à catulis suis exedi: namq; author ille summæ inter Græcos diligentia, aliam in his maternæ mortis causam comminiscitur, dirumpi quidem sponte uterum, utpote qui angustus adeo sit, ut tam numerosæ prolis multitudinem & incrementum capere non possit. Idem marinis acubus evenire, quas admodum tenues, prolis multitudo dirumpi cogat. Quod vero Dominus Phariseos Viperarum sobolem vocat, ad Davidicum illud spectare dicit Irenæus, *Alienari sunt peccatores ab utero, ita eis secundum similitudinem Serpentis*: sive quia venenum semper sub lingua promptissimum habebant, sive quia erga patrem in grati abdicatique sunt, nullam hæreditatis partem affecti, sive ob perplexas vias, quas à recto itinere declinantes occupabant, per ambages & devia progredientes,

ABORTUS. CAP. XXII.

*Viperæ ma-
lieris pedi
supposita,
quid.*

PRæter hæc, sunt è junioribus, qui abortivum incommodum per Viperam mulieris pedi suppositam significare commenti sint, quod apud veteres nusquam memini me legere. Figmenti tamen hujus causam minus explodendam, apud Plinium olfecisse videor: siquidem is traditum ait à veteribus, mulierem prægnantem si Viperam sive studio, sive incuria transcenderit, abortum facere, usque adeo Viperæ venenum vel afflatu solo, in humani generis perniciem grassatur, fitque ita Serpens ea humanorum partuum fascinatrix, quod illi rite parere non liceat: ut minus jam miremur venenum illud quo Scythæ sagittas suas inficere consueverunt, irremediabili scelere, non aliis libentius rebus confici solitum, quam Viperina sanie, & humano admixto sanguine.

VULNUS AMATORIIUM. CAP. XXIII.

*Viperinus
morsus
quid in Di-
vinis.*

QVæ vero de morsu Viperæ ponuntur à Platone, Symposio, ejus scilicet istu tactos aperisse nolle quid patiantur, nisi iis qui similiter ægrotant, mysticè, uti suus est mos, posita sunt. Sed cur Platoni veritatis discipulo innitatur, cum liceat homini Christiano Platonis ipsius præceptores, Prophetas quippe & sapientes alios legere, qui de mundo, & iis quæ supra mundum sunt, accuratissimè disseruere, cœlestisque numinis afflatu cognita, mortalium ingenii cognoscenda proposuere, perque eos ad eam, quæ vera & sola est, sapientiam pervenire? In hoc autem Serpente, factioribus interim interpretationibus omisissis, nostræ nobis imbecillitatis conscii humaniora quædam prosequamur: quæ si non ad divinorum intelligentiam, ad mores certè, & vitæ nostræ conditionem facere videbuntur, eamque ingrediemur viam, quam admirandus Philo primus omnium videtur aperuisse. Dicemus igitur, viperinum hunc morsum spectare nimirum ad illud amatorii mollitudinis hieroglyphicum, quod apud nos in Divinis literis per Serpentem, qui Adamum decepit, probatissimorum authorum opinione designatur: in illo enim, ut hi tradiderunt, voluptatis, nequitia, mollitiæque fomes delitescit. Picturata siquidem cutis, ut cum ipso Philone & aliis hæc per hoc latius philosophemur, varias delicatasque rerum omnium illecebras præ se ferre videtur. Et mortale genus nulla re magis afficitur, quam rerum varietate (cujus experimentum est in pictura, in fictili fabrilique arte qualibet) aliqua ratione digesta. Quin & natura ipsa varietate ad lasciviam usque delectari videtur. Plantarum enim diversicolores flores, varia germina, speciosi fructus, & alia atque alia forma, hisque atque illis coloribus intincti, ac multi formes animalium facies, vulum oblectant: quibus si supra modum delectemur in eorum admirationem nimium illecti, inhabitare videmur luto, pronique in faciem procumbere, totoque ventre serpere: terreno enim velsimur cibo, posthabito cœlesti, nam ut optimè ait Horatius:

*Insani sapiens nomen senat, æquus iniqui,
Ultra quam satis est, virtutem si petat ipsam.*

Illo prius apte proposito subsequitur:

*Quid censes munera terre?
Quo spectanda modo, quo sensu credis & ore?*

*Epist. lib. i.
pist. 6.

A Adhæc comestiones & ebrietates, gulæ ministræ, non minus quam mordax Serpens miseris artus animæ depascuntur. Reptatus autem nihil aliud significat, quam animum qui attoli nequeat in sublimi, semperq; dejectus ad sola terræ commoda prorepat. Spiræ conglobataque volumina, mille, quibus assidue decipimur, laqueos intento veluti digito demonstrant. Latebris gaudet coluber, latebris & voluptas impura, quæ veluti in scrobibus & hiatibus, in humanis quoque sensibus occultatur. Hinc apud Græcos Mychæ Veneris sacra, quæ in specubus & abditissimis penetralibus celebrantur: *μυχῆ* enim secessus est. Et scitè Lyfiteles Plautinus adolescens Trinummo, amorem lascivum latebricolarum hominum corruptorem vocat. Super hoc Tertullianus ita declamat: *Abcondat itaque se Serpens quantum potest, totamque prudentiam in latebrarum ambagibus torqueat, altè habitat, in caca detrudatur, per anfractus seriem suam evolvat, tortuose procedat, nec semel torus lucifuga bestia, hæc ille.* Venenosa vero sibila veluti subrepentis ipsius mali blandimenta quædam sunt: nam boni specie decipimur. Adhæc futurum dicit Deus, ut homo Serpentis caput observet, ille hominis cal-
Voluptatū & Viperini morsus cō. Gementia.
Gen. cap. 3.

B luptatis usu indicat, cum ejus præcipua vis nostræ insideat cogitationi. Per calcem vero, animæ pedem intelligimus, quæ illa est portio despiciatissima, qua materiæ, uti solo inittimur, alitrix inquam, & cibaria potestas, libidinis irritamentum, & voluptariæ totius lasciviæ magistra. Est hæc inquam, Philonis sententia, cui D. Ambrosius è nostris libenter accedit, & ex Serpentis specie figuram delectationis intelligi asseverat in Hexamero, & ad Sabinum epistola. Nam & Origenes reptile venenatum in nobis esse dicit, cum mulierem a sepeimus ad concupiscendum eam. Atque ut in ea penetralia & sacra adyta subeamus, unde sublimiora quædam ad puriorè aërem patefactis hiulcæ terræ foribus profepamus: nonne idem Origenes de immaculato Virginis utero, & ortus vitæq; ejus integritate perpetua loquens, eam ait neq; Serpentis persuasione deceptam, neq; venenosis ejus flatibus infectam? Cyprianus de Serpente eodem contra Novatianum: *Plus metuendus est, inquit, & cavendus inimicus cum latenter obrepit, cum per pacis imaginem fallens oculis accessibus serpit, unde & nomen Serpentis: ea ejus est semper astutia, ea est circumveniendi hominis caca & latebroso fallacia, sic à principio statim mundi fellit, & verbis mendacibus blandiens rudes animas incauta credulitate decipit.*

DE SYRTIBUS ANGUIPEDIBUS. CAP. XXIV.

FABULAM Libycam ponit D. Chrysostomus oratione 5. ab istiuscemodi commento non admodum alienam. Esse quidem in Lybia ferarum genus ex promiscuo bestiarum plurium, & diversorum generum coitu progenitum: id autem immane admodum, sævumque & ferocissimum circa Syrtis plurimum versari: cibi gratia tum feras reliquas venatu, tum humanum pastum conquirere quam avidissime. Eius vero monstri naturam faciemque forma esse hujusmodi conspicuam: corpus quidem muliebre, idque admodum formosum, lafcive tumentes papillæ, totumque pectus ac cervix pulcherrima, colore cutis nitidissimo, mira ab ejus oculis profilliebat hilaritas, quæ intuentem quemlibet in amorem procliviter alliceret: reliquum autem corporis horridum, & squamarum scabritie asperum & intractabile, inferne demum in longum anguem desinebat, cujus caput in extrema parte positum acre admodum esset & mordacissimum, alis non esse præditum, sed sphynxis instar factum, neque tamen eloqui, ut illæ faciunt, sed Draconum in morem sibilum tantum edere acutissimum. Feras has tota Lybia plurimas, atque omnium quæ quot & qualibuscumq; pedibus ingrediantur velocissimas, ut nemo esset tam alacer, qui earum insultus effugisse gloriari posset. Animalia itaque reliqua quotquot nactæ fuerint, pernicitate sua fretæ ac robore, per vim assequuntur, & opprimunt, sed unum hominem dolo tantum blanditiisq; adoriuntur, & superat: ut pote, quæ pectoribus tam amabilibus ostentatis, spectatores uti præstigiis implicant, fallacissimosq; amoris laqueos intentant, conciliandis congressibus admodum idoneæ: in hos quippe cum inciderint, nullum cient tumultum, nihil hostile minantur, immotæ vero manent, oculis interim ad terram magna cum modestia dejectis, instar speciosæ lepidæque sæminæ ad colloquii congressum invitant, lenociniisque omnibus alliciunt: simulac vero quis, ut voluptuosorum hominum imprudentia est, cominus accesserit, extemplo eum arripiunt, injectis quas aduncis unguibus præditas habent manibus, tamdiu prius occul-